

Grundlag for Forelæsninger

over

**den danske Privatrets
almindelige Deel**

tildeels som

Indledning til den danske Rettsvidenskab.

Af **M. F. Krieger.**

(Trykt som Haandskrift).

Kjøbenhavn 1849—1850.

Trykt i det Schulkiske Officin.

Indholdsfortegnelse.

§ 1. Om Ret og Stat. Positiv Ret. Privatret og offentlig Ret.

§ 2. Det danske Privatretsomraade i Almindelighed.

§ 3. Privatrettens Grundprinciper. Dens Grundinstitutioner og den dertil svarende Forgrening af Privatretssystemet.

§ 4. Foreløbig Udsigt over de vigtigste almindeligere Værker henhørende til den danske Privatretsliteratur.

1 Afdeling. Om den positive Rets Dannelse. Om de enkelte Retskilder, navnlig om Loven og Retsældvanen.

I. § 5. Om Rettens Tilblivelse i Almindelighed.

II. Om de enkelte Retskilder.

Om Loven, som den ene Hovedretskilde.

A. Om Loven i Almindelighed.

§ 6. Grundlovsbegrebet.

§ 7. Begrebet om Lov.

§ 8. 1) Lovens Udspring.

§ 9. 2) Lovgivningsindholdet.

§ 10. 3) Lovgivningsformen.

§ 11. Den grundlovmæssige Forskel mellem Lov og Anordning.

§ 12. Loves og Anordningers Kundgjørelse. 1) Om Maaden, hvorpaa Loves og Anordningers Bekjendtgjørelse skal iværksættes.

§ 13. 2) Loves og Anordningers forbindende Kraft i Almindelighed eller Virkningen af Publikationen.

§ 14. Hvorvidt kan trods Kundgjørelse Retsuvidenhed nogenfinde paaberaabes.

§ 15. Kan den upublicerede Lov retlig gøres gjældende mod eller af Noget?

§ 16. Hvorvidt Bestemmelser, der have Lovgivnings-
charakter, tidligere ere givne med Tilfødsættelse af Anord-
ningsformen.

B. De enkelte Love.

§ 17. Grundloven.

§ 18. Den danske Lov. Om Anledningen til dens
Affættelse.

§ 19. Lovarbejds Gang under Frederik III.

§ 20. Den yderligere Bearbejdelse under Christian V.

§ 21. Lovens indre Anordning. Om Udgaver af Loven,
Registre og Oversættelser.

§ 22. Kilderne til Christian den Femtes Lov.

§ 23. Landslovens Characteristik.

§ 24. Christian V's norske Lov.

§ 25. Om Anordningerne.

§ 26. Forholdet mellem Landsloven og Forordningerne.

§ 27. Reskriptmassen.

§ 28. Om de vigtigste Perioder i Lovgivningen siden
Christian V's Lovbog.

§ 29. Om de Forsøg, der ere gjorte paa Tilveiebringelsen
af en ny dansk Lovbog.

§ 30. Om de norske Anordninger, der ere givne i Tiden
fra Christian den Femtes norske Lov til Norges og Danmarks
Adskillelse.

§ 31. Den paa Færøerne gjældende Ret.

§ 32. Den paa Island gjældende Ret. Almindelig

Oversigt.

§ 33. Den islandsk Ret i Frihedstiden og efter Under-
givelsen under de norske Konger indtil Souverainiteten.

§ 34. Tiden fra Souverainiteten til Norges Adskillelse
fra Danmark. a) Forsøget paa en ny islandsk Lovbogs Til-
veiebringelse.

§ 35. Fortsættelse b). Udvidelse af den norsk-danske Ret.

§ 36. Tiden efter 1814.

§ 37. Den paa de dansk-vestindiske Der gjældende Ret.

§ 38. Den paa Grønland gjældende Ret.

§ 39. Den paa de dansk-guineiske Besiddelser gjældende Ret.

§ 40. Den i Hertugdømmet Slesvig gjældende Ret. 1)

Almindelig statsretlig Oversigt.

§ 41. Fortsættelse. Fra 1720 til vore Dage.

§ 42. 2) Hertugdømmet Slesvigs territoriale Begrændsning i Særdeleshed.

§ 43. 3) Retsudviklingen i Hertugdømmet Slesvig.

§ 44. Den holstenske Ret. 1) Almindelig statsretlig Oversigt.

§ 45. 2) Retsudviklingen i Hertugdømmet Holsten.

§ 46. Den lauenborgske Ret.

Om Retsfædvanen som den anden Hovedretsfilde

§ 47. Om Retsfædvaner i Almindelighed (den fædvanemæssige, uskrevne Ret).

§ 48. Om Retsfædvaners Gyldighed efter dansk Ret.

§ 49. Om de nærmere Betingelser for Retsfædvanens Eksistens.

§ 50. Om Retsfædvanens Anvendelse.

§ 51. Hvorvidt Retsvidenskaben kan betragtes, som Retsfilde.

§ 52. Om Domstolenes Indflydelse paa Retsudviklingen

§ 53. Om Retsvedtægter, (Autonomiske Retsbestemmelser).

2den Afdeling. Om Retten, navnlig Lovgivningen betragtet som en Heelhed.

§ 54. I. Om Lovens forskjellige Charakter.

§ 55. Almindelige (generelle), særegne (partikulære) og individuelle (specielle eller personlige) Love.

§ 56. Rigslove og locale Love.

§ 57. Om ufravigelige og udflydende Love.

§ 58. Om den almene, (regelmæssige) Ret (jus commune) og Undtagelseslove (den singulære Ret; jus singulare).

§ 59. Fortsættelse. Om Privilegiet isærdeleshed. Privilegiet, som Lov, og Privilegiet, som Bevilling.

II. Om Rettens Foranderlighed.

§ 60. Om Rettens Foranderlighed i Almindelighed.

§ 61. Midlertidige og foreløbige Love.

§ 62. Om de enkelte Retsreglers Forandring.

§ 63 1). Om de Tilfælde, hvor en Lov taber sin Virksomhed i Kraft af sit eget Indhold.

§ 64 2). Om de Tilfælde, hvor den nye Lov slutter sig til den ældre uden noget Modsetningsforhold.

§ 65 3) Om de Tilfælde, hvor den nye Retsnorm staaer i Modsetningsforhold til den ældre. a) Det directe Modsetningsforhold.

§ 66 b). Om den indirecte Ophævelse af den ældre Ret ved den nyere Ret.

§ 67. Om Forholdet mellem den ophævede Ret og den nye Ret. Om den ophævede Rets Anvendelse og om den nye Rets Tilbagevirkning i Almindelighed.

§ 68. Om de Love, der bestemme de retlige Virkninger af enkelte Handlinger eller Begivenheder eller af en gennem en vis Tid fortsat Tilstand.

§ 69. Om de Love, hvilke der undtagelsesviis er tillagt en tilbagevirkende Kraft.

III. Om de stedlige Grændser for Retsreglernes Anvendelse.

§ 70. Om Begrænsningen af Retsnormernes stedlige Virkefærd i Almindelighed.

§ 71. Hvorvidt indeholder vor Lovgivning gennemgribende Regler om fremmed Rets Anvendelse.

§ 72. Om de Love, der vedrøre Personernes Retsøve og Handleøve.

§ 73. Om de Love, der anordne de tinglige Retsforhold.

§ 74. Om de Love, der ordne de obligatoriske Retsforhold.

§ 75. Om de Love, der anordne Familieretsforholdene.

§ 76. Om de Love, der anordne Arveretsforholdene.

§ 77. Om Forpligtelsen til at ophylse den fremmede Ret.

§ 78. Om den Betydning, der kan tillægges fremmede Domstoles Kjendelser og Domme.

§ 79. Hvorvidt gjælde særegne Regler med Hensyn til flere inden samme Stats Omraade bestaaende Lovgivningers Sammenstød?

3die Afdeling. Om Lovfortolkning.

§ 80. Om Fortolkning og navnlig Lovfortolkning i Almindelighed.

§ 81. Om de tidligere Forsøg paa at inddele Lovfortolkningen.

§ 82. Om de forskjellige Elementer i Lovfortolkningen eller om de forskjellige Fortolkningsmidler. Om Forholdet mellem Lovordet og den juridiske Tante, Lovgiveren har villet udtale.

§ 83. Det sproglige (philologiske) Element i Lovfortolkningen.

§ 84. Det logiske Element i Fortolkningen.

§ 85. Det historiske Element i Fortolkningen.

§ 86. Det systematiske Element i Fortolkningen.

§ 87. Om det Lovgivningsstof, hvortil der ved danske Loves Fortolkning kan tages Hensyn.

§ 88. Om Benyttelsen af norske Lov og norske Forordninger før 1814.

§ 89. Om Benyttelsen af Reskripter og Resolutioner.

§ 90. Det politiske Element i Lovfortolkningen.

§ 91. Om de enkelte Lovbuds Fortolkning i Almindelighed.

§ 92. Opklarelsen af det ubestemte Lovord.

§ 93. Bestemmelsen af en Lovs juridiske Charakter.

§ 94. Den indskrænkende Fortolkning.

§ 95. Den udvidende Fortolkning.

§ 96. Forudsætningsfortolkningen.

§ 97. Mod sætningsfortolkningen.

§ 98. Om den Fortolkningsvirksomhed, der gaaer ud over det enkelte Lovbuds Udtydning. Om Udviiflingen af Lovgivningens Grundsætninger. Om Modsigelse og Uovereensstemmelse mellem forskjellige Lovgivningsbestemmelser.

§ 99. Lovanalogie.

§ 100. Lovgivnings- eller Rettsanalogie.

4de Afdeling. Om den rettlige Personlighed.

§ 101. Om den rettlige Personlighed i Almindelighed.

I. Om den physiske Person.

§ 102. Erhvervelsen af den naturlige Retsøerne.

§ 103. Hvorvidt Personligheden betingelsesviis kan regnes fra Undfangelsestiebliffet.

§ 104. Beviset for Fødslen.

§ 105. Den naturlige Retsøernes Ophør.

§ 106. Hvorvidt der gives Grader i Retsøennen.

A. Om Ophævelsen af de tidligere privilegerede Stænders Forrettigheder, saavel som af Børnedskab, Stavnssbaand og anden Ufrihed.

§ 107. Om den middelalderlige Standsdannelse og navnlig om Adelsbegrebet.

§ 108. Om Ophævelsen af de adelige Forrettigheder.

§ 109. Om Ophævelsen af de den høiere Adel tilkomende Rettigheder.

§ 110. Om Børnedskabets og Stavnssbaandets Ophævelse.

§ 111. Om Ophævelsen af den tidligere Ufrihed i Vestindien.

B. Om de vigtigste naturlige, almindelige Forhold og Egenskaber, der have Indflydelse paa Personernes Retsstilling.

§ 112, 1). Kjønnet's Indflydelse paa Retsstillingen.

§ 113, 2). Alderens Indflydelse paa Retsstillingen.

§ 114, 3). Om den Indflydelse, Mangel paa de sædvanlige Forstandsevner kan have paa en Person's Retsstilling.

C. Om adskillige borgerlige Egenskaber, forsaavidt de have Indflydelse paa Personens Retsstilling.

§ 115, 1). Indfødsretten, som Betingelse for den fuldstændige Retsøerne.

§ 116, 2). Fortsættelse. Om dansk Borgerret.

§ 117, 3). Om den Indflydelse, en Person's Formues vilkaar kunne øve paa hans Retsstilling.

§ 118, 4). Hjem eller fast Bopæl.

5) Om den Indflydelse, Grens Forringelse har paa en Person's Retstillig.

§ 119. Agtelse og Ære i Almindelighed.

§ 120. Om den lovbestemte Vanære (infamia juris) og navnlig om Lovens Ureløshed.

§ 121. Om den senere Lovgivnings Berøgtethed eller den naturlige Vanære (infamia facti).

§ 122. Om den lovbestemte mindre almindelige Vanære og om den særdeles Vanære.

§ 123. Om Baurygte, Mistanke og den saakaldte Plei paa Agtelsen.

§ 124. Om den Indflydelse, offentlige Straffe ogsaa foruden deres Indvirkning paa Agtelsesretighederne kunne have paa den Domsældtes Retsvilkaar.

§ 125. Om Benaadningens Indflydelse.

II. Om juridiske Personer.

§ 126. Begrebet om juridiske Personer og de forskjellige Arter af samme.

§ 127. Om en juridisk Person's Stiftelse.

§ 128. Om den juridiske Person's Retsevne.

§ 129. Om de juridiske Personers Bestyrelse.

§ 130. Om Corporationer i Særdeleshed.

§ 131. Om Stiftelser.

§ 132. Om de juridiske Personers Ophør.

§ 133. Om Statskassen, som juridisk Person.

5te Afdeling. Om Retshforholdene, dens Stiftelse og Ophør.

§ 134. Om Retshforholdenes Stiftelse i Almindelighed.

§ 135. Om Retshhandler i Almindelighed.

§ 136. Om Personerne i Retshhandelen eller Villiesvnen og Gjenstanden for Retshhandlen.

§ 137. Villiesbestemmelsen.

§ 138. Villieserklæringen.

§ 139. Formen for Villieserklæringen.

§ 140. Om Betingelser. Begreb og Arter.

§ 141. Om Betingelsens Virkning.

§ 142. Om Vilkaar, Tidsfrister, Sikkerhedsbestem-
melser.

§ 143. Retshandlers Fortolkning.

§ 144. Retshandlers Ugyldighed.

§ 145. Andre Grunde til Retsforholds Stiftelse og Op-
hør. Fictioner, Succession i Retsforhold.

§ 146. Tidens retsdannende og retsopløsende Magt i
Almindelighed.

§ 147. Om Tidsberegningen.

§ 148. Om Rettigheder og Forpligtelser i Almindelighed;
om Rettigheders Erhvervelse og Udøvelse.

§ 149. Om Privilegier.

§ 150. Om Rettigheders Haandhævelse og Forsøgning,
om Retscollision, og om Rettigheders Ophør.